

Výbor pre daňové prognózy

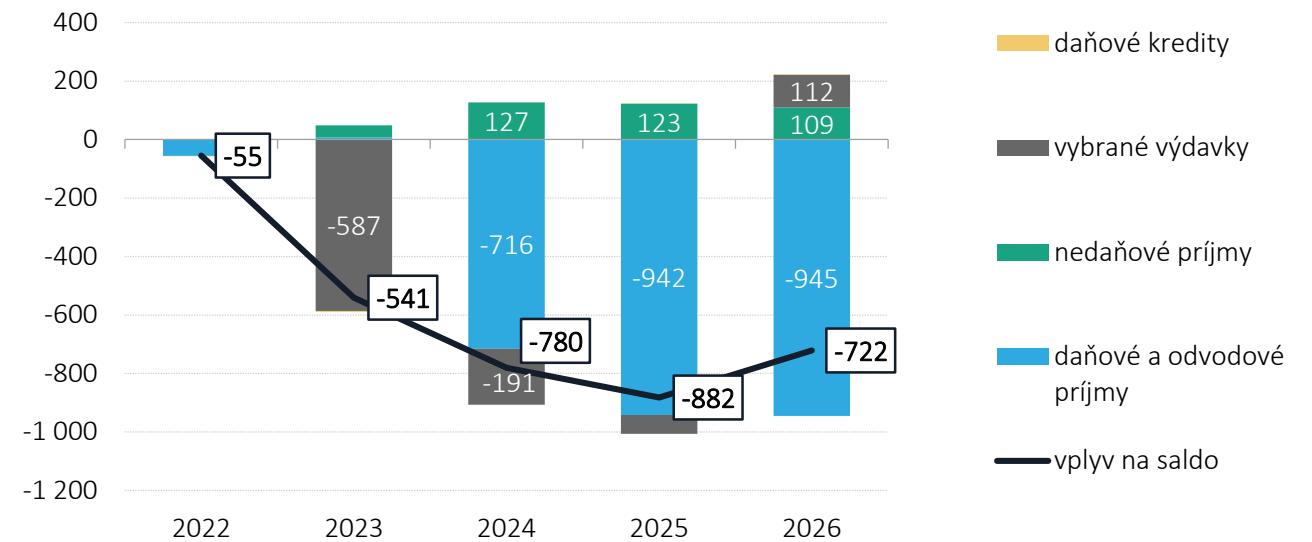
72. zasadnutie
Jún 2023

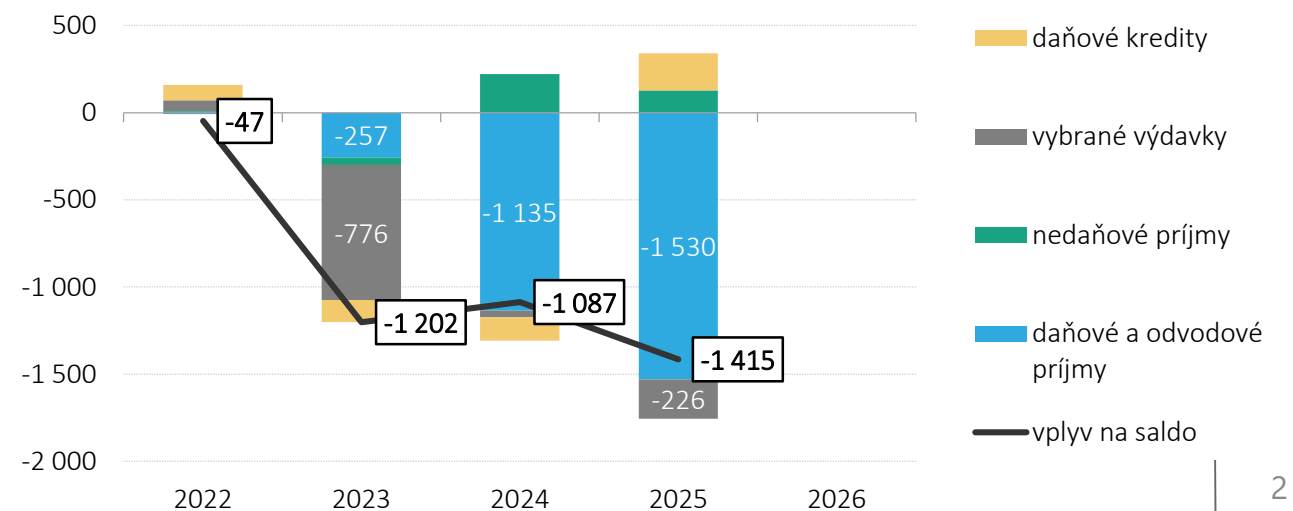
Hlavné zmeny prognózy

- Postupné zapracovanie nového Štatútu
 - Rozšírenie horizontu na t+4
 - Detailnejší popis legislatívy
- Prvé daňové priznania za rok 2022
- Silný rast EDS pri DPH
- Zvýšené výdavky najmä v roku 2023 kvôli mimoriadnej valorizácii
- Od roku 2024 výrazná korekcia smerom nadol hlavne z titulu novej makroekonomickej prognózy:
 - Negatívny vplyv primárne na dane trhu práce a DPH
 - Efekt na výdavkoch je pomerne slabší
- Príval legislatívy bez konca a bez organizácie
 - Práve pokračujúca schôdza a nové pozmeňovacie návrhy (vo výboroch, prílepky a iné)
 - Druhé čítanie zákonov 28. júna

Zmeny oproti marcovej prognóze (v mil.)

Zmeny oproti rozpočtu (v mil.)

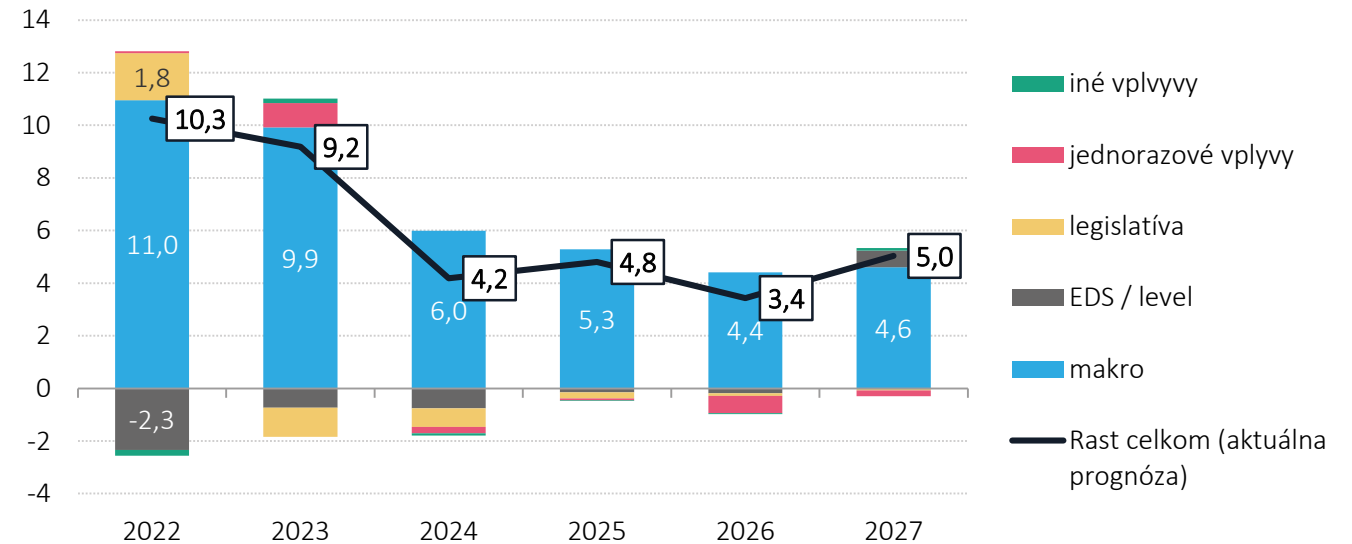
PRÍJMY

- Vysoké medziročné rasty len do roku 2023 – najmä vplyv makra
- Od roku 2024 – rasty nižšie ako 5%
 - Oslabenie makroekonomického vplyvu
 - Negatívny vplyv legislatívy
 - Zníženie EDS

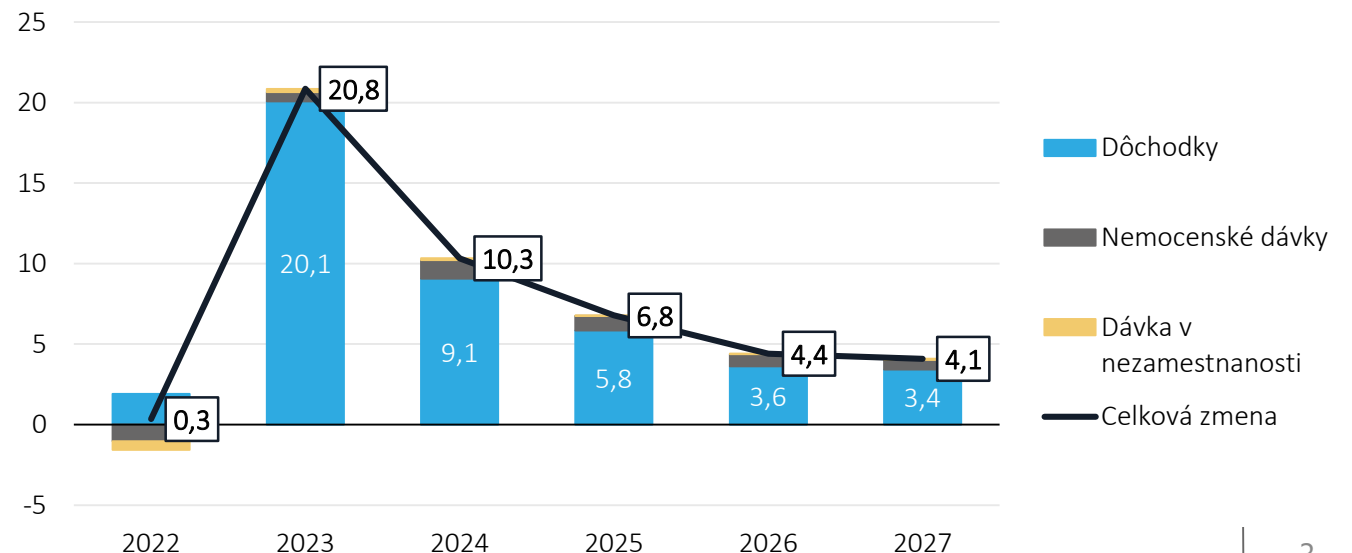
VÝDAVKY

- 2023 a 2024 silné rasty v dôsledku vysokých valorizácií
- Smerom ku koncu horizontu sa situácia postupne stabilizuje a rasty sa vracajú k predkrízovým úrovňam

Medziročné rasty príjmov (v %)

Príspevky k rastu výdavkov podľa položiek (v %)

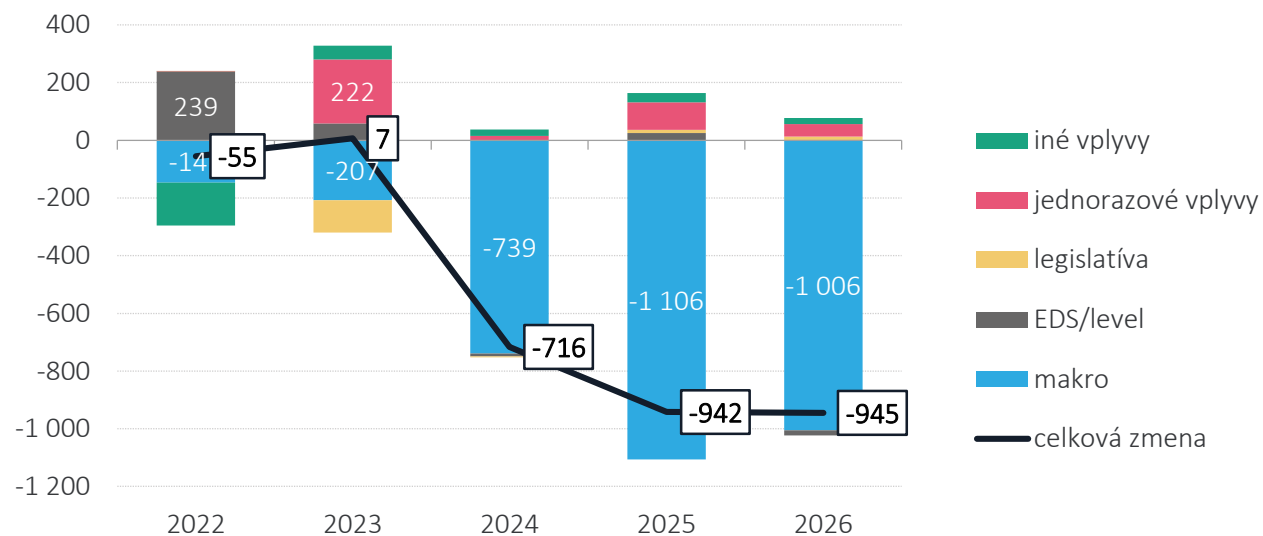
Prognóza
daňovo-odvodových príjmov
2022 - 2027

Zmena príjmov

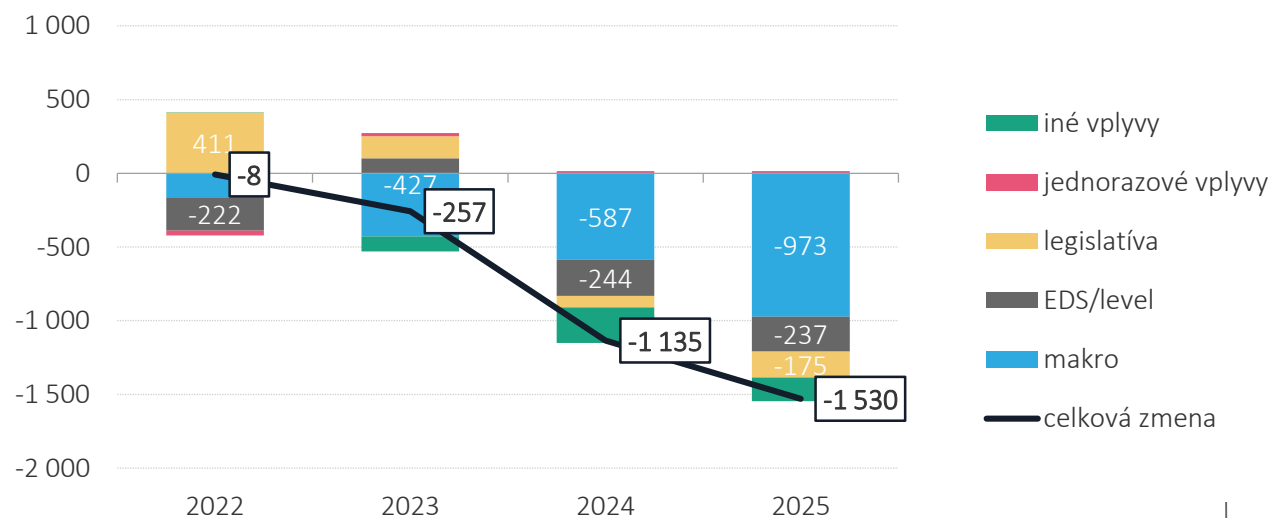
Porovnanie oproti marcovej prognóze

- Rok 2022:
 - Uzavretie:
 - SO, ZO, DPH – finálne údaje
 - Aktualizácia:
 - DPPO, DPFO z podnikania, DzMV, OObeg
- Rok 2023:
 - Horšie makro s výnimkou nom. HDP
 - Lepšia EDS
 - Legislatíva:
 - výpadok zo zdanenia nadzisku elektrární
 - Špecifické vplyvy pri DPH:
 - Jednorazové vplyvy: dotácie pre domácnosti na energie
 - Iné vplyvy
- Roky 2024 – 2026:
 - Výrazný negatívny vplyv makra:
 - Primárne trh práce a báza pre DPH

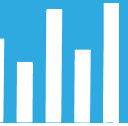
Zmeny oproti marcovému výboru (v mil. eur)

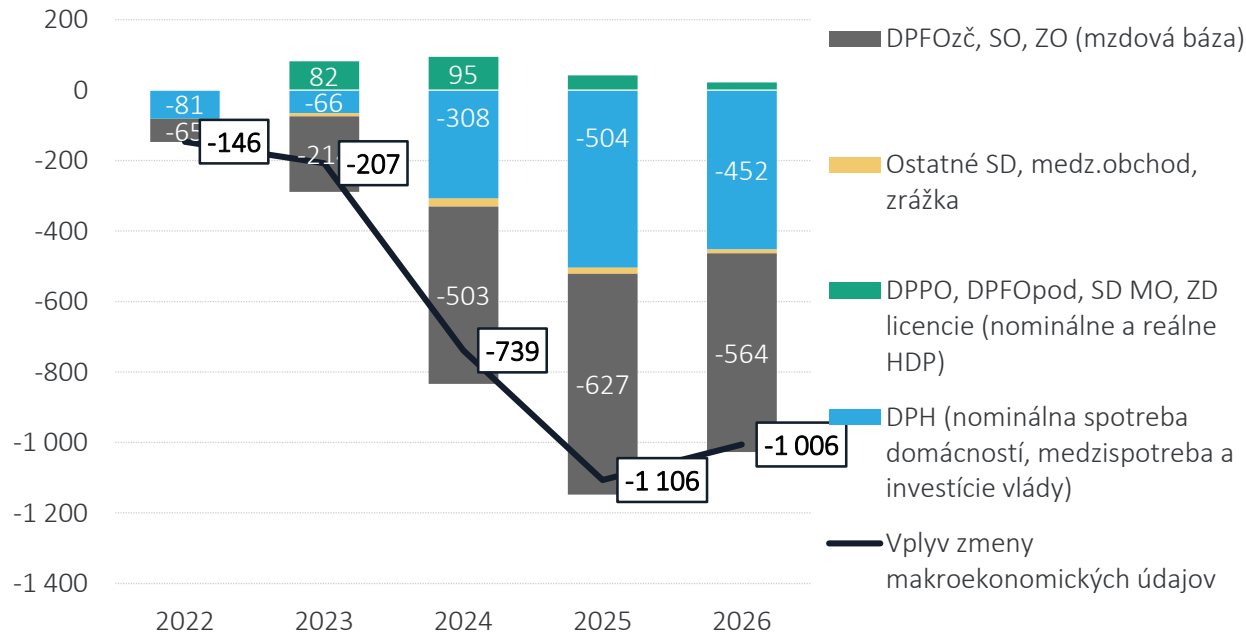
Zmeny oproti RVS (v mil. eur)

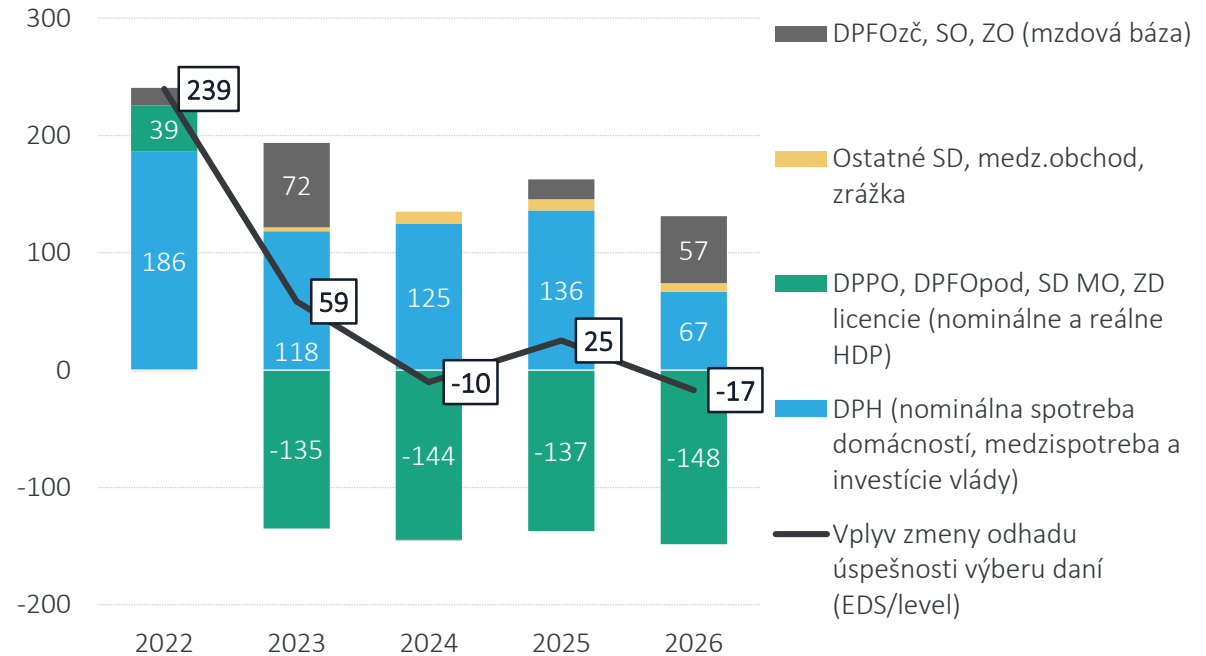
Dekompozícia oproti marcu

Makroekonomické základne s vplyvom na dane a odvody (v mil. eur)

Efektívna daňová sadzba daní a odvodov (v mil. eur)

Legislatíva použitá v aktuálnej prognóze

Vplyvy legislatívnych zmien (ESA2010, v mil. eur) – nová legislatíva	2023	2024	2025	2026	2027
Zdanenie dlhopisov emitovaných domácimi emitentmi na zahraničných trhoch	4	0	0	0	0
Platenie poistného počas materskej/otcovskej/rodičovskej					
Sadzby poistného na starobné poistenie – technická oprava v zákone					

Vplyvy legislatívnych zmien (ESA2010, v mil. eur) – aktualizovaná legislatíva	2023	2024	2025	2026
Príjem z odvodu z nadmerných príjmov - elektrárne	-83	-4	0	0
Postupné navyšovanie sadzby do II.piliera	-13	3	13	19
Zvýšenie sadzby SD z liehu o 30 %	-16	2	3	3
Zvýšenie spotrebnej dane z tabakových výrobkov	-9	-10	-11	-13
Zmrazenie odvodov do II. piliera na 2 roky	2	0	-1	-2
Zmena sadzieb daní z nehnuteľností podľa VZN od 2023	2	2	2	2
Poplatok za komunálny odpad (šp. dane) - zvýšenie sadzieb od 1.1.2023 (VZN)	-2	-2	-2	-2
Daň z ubytovania (šp. dane) - zvýšenie sadzieb od 1.1.2023 podľa VZN	2	2	3	3
Trvalé zníženie sadzby DPH na 10% na gastro, vleký, aquaparky a športoviská	0	2	4	2

Schválené v III. čítaní NRSR - nezahrnuté v prognóze (ESA2010, v mil. eur)	2024
Zrušenie CFC pre FO, ostáva len pre PO (novela zákona o dani z príjmov)	
Schválené v II. čítaní NRSR (ESA2010, v mil. eur)	2024
Zníženie daňovo-odvodovej záťaže v súvislosti s predajom virtuálnych mien, cenných papierov a podielových listov	
Schválené v I. čítaní NRSR (ESA2010, v mil. eur)	2024
Odpustenie sociálnych odvodov zamestnávateľa za zamestnancov v potravinárskom priemysle	-24
Zavedenie výnimky pri oslobodení príjmu z predaja nehnuteľnosti u FO	-12
Úpravy pri športovcovi a športovom odborníkovi	N/A
Zmena osobitného odvodu z podnikania v reg.odvetviach	?
Zníženie dane z motorových vozidiel na základe zapalateného mýta	-28
DPH 10% na vybrané tovary a služby zo sektora kultúry a kreatívneho priemyslu	-16
Zníženie DPH na 10% na periodiká bez ohľadu na periodicitu ich vydávania a na elektronické knihy, brožúry, noviny, časopisy, periodiká.	-39
Financovanie a zdaňovanie neziskových organizácii + príjem z asignácie dane	N/A

- V rámci prvého čítania prešli zmeny na DPH, ktoré znižujú sadzbu na vybraný print a kultúru
 - Vzhľadom na predpokladaný potenciál návrhu prejsť a možné politické dohody existuje riziko, že v ďalšom schvaľovaní bude zákon rozšírený o minulé, neúspešné, poslanecké návrhy
 - Celkové riziko výpadku tak rastie z -55 mil. eur na -486 mil. eur

Vplyvy legislatívnych zmien DPH, ktoré prešli prvým čítaním (ESA2010, v mil. eur)	2024
DPH 10% na vybrané tovary a služby zo sektora kultúry a kreatívneho priemyslu	-16
Zníženie DPH na 10% na periodiká bez ohľadu na periodicitu ich vydávania a na elektronické knihy, brožúry, noviny, časopisy, periodiká.	-39
Vplyvy legislatívnych zmien DPH, ktoré môžu byť prilepené v druhom čítaní (ESA2010, v mil. eur)	2024
DPH na 10% na všetky periodiká bez ohľadu na rozsah reklamného obsahu (rozpor so smernicou DPH)	-9
DPH na 5% na základné potraviny - potraviny, na ktoré sa v súčasnosti aplikuje znížená 10% sadzba DPH	-257
DPH na 5% na potraviny (rozšírenie o vajcia, ryžu, múku, cestoviny, olej, cukor)	-165
nulová sadzba DPH na predaj z dvora (rozpor so smernicou o DPH)	n/a
Celkové riziko výpadku (ESA2010, v mil. eur)	2024
Spolu	-486

Nepriame dane

2022: -44 mil. eur

- slabšie čerpanie fondov, presun na neskoršie obdobie

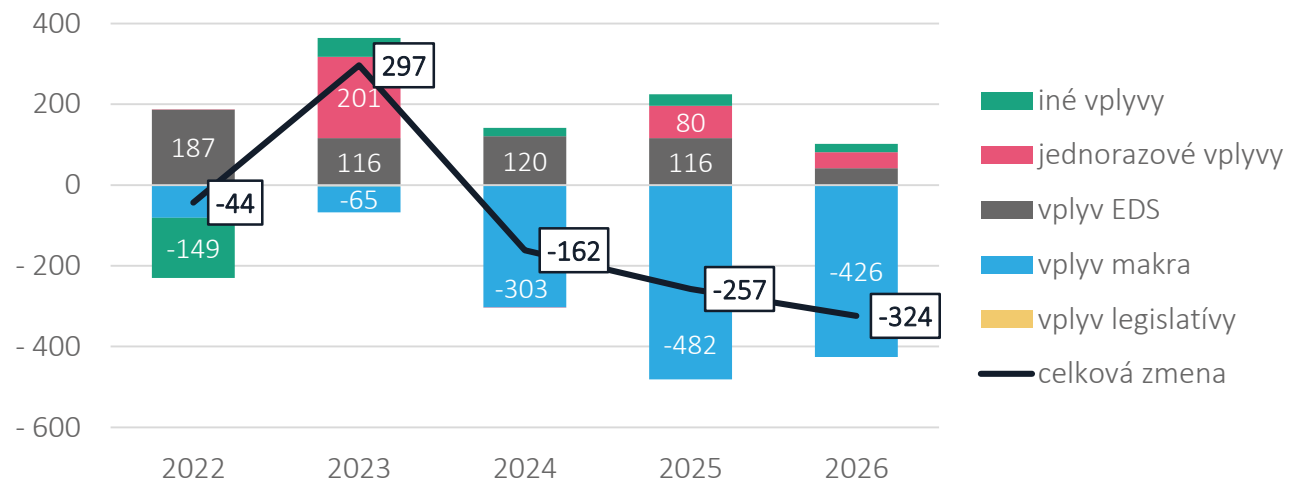
2023: +297 mil. eur

- **nárast EDS** - stagnácia rastu priznanej DPH (po odrátaní vplyvu energopomoci) a pokles daňovej makro základne
- **jednorazové vplyvy:**
 - DPH z RRP slabšia než predpoklad o 132 mil. eur (140 mil. eur),
 - vplyv **zastropovania cien energií domácnostiam** (330 mil. eur)
- **iné vplyvy:** doruby a rozdiel v plnení (+ 50 mil. eur), refundy (- 125 mil. eur)

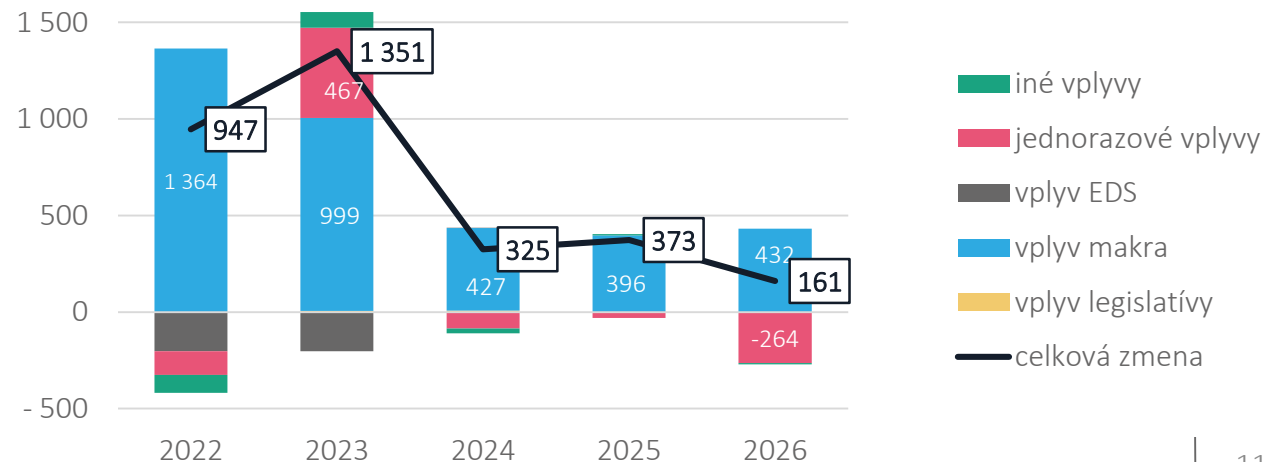
2023-2027:

- Stabilne vysoká EDS
- Pokles makra, primárne spotreby
- Pozitívne vplyvy RRP

Vplyv oproti marcu (v mil. eur)

Vplyv oproti minulému roku (v mil. eur)

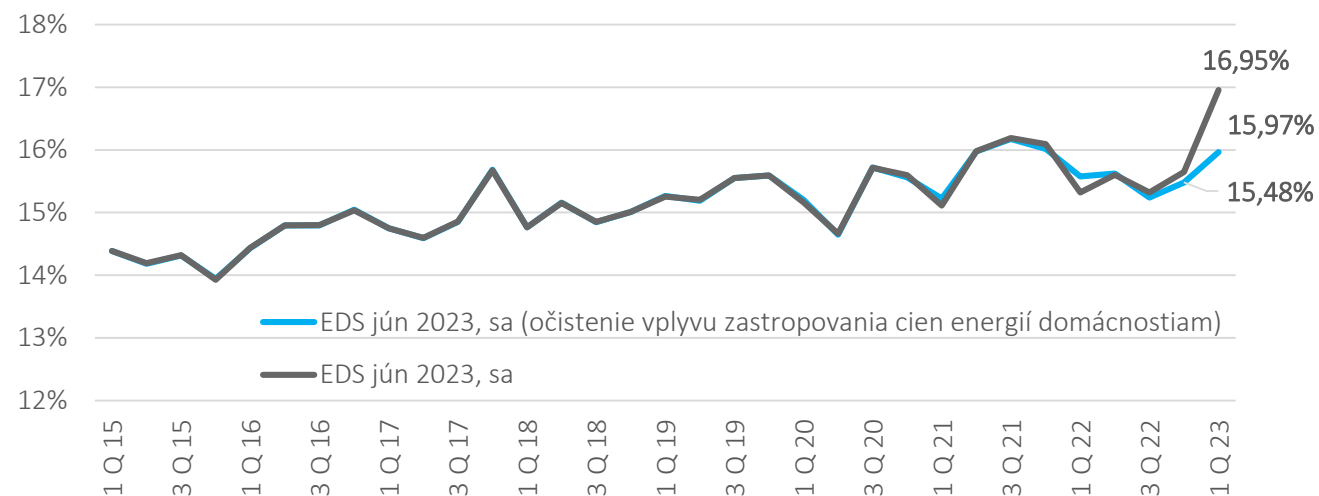
Zvýšenie EDS DPH

- Aktuálna EDS na úrovni **15,97 %**. Nárast oproti marcu po revízií (15,27 %).
- V prognóze – konzervatívnejší prístup – využitá posledná EDS pred skokovým navýšením, čo je zároveň priemer EDS za 2022 (**15,48 %**).

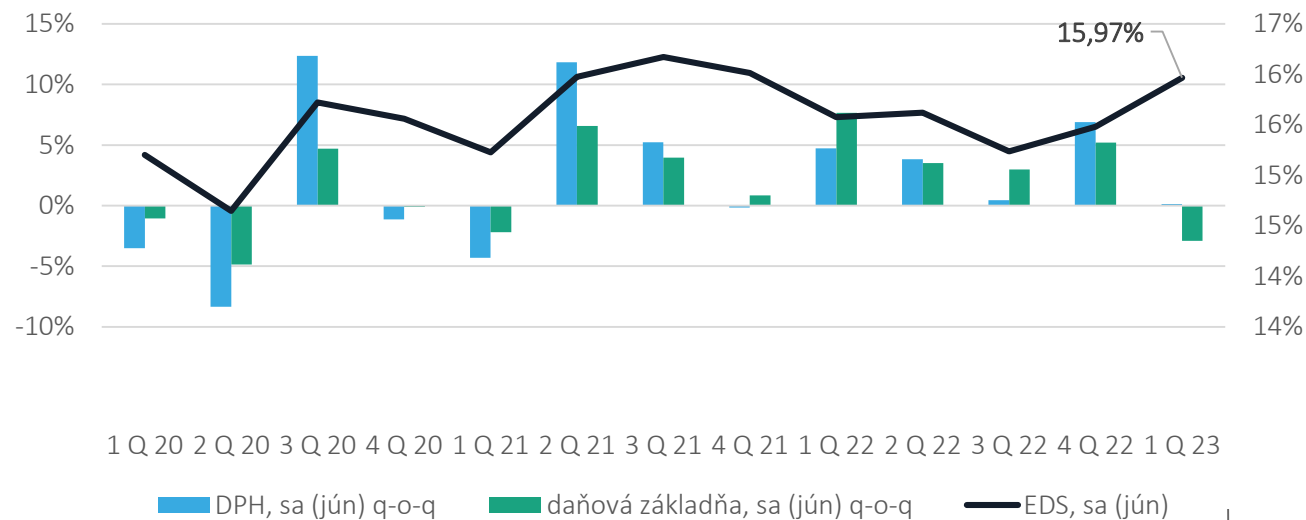
Vývoj zložiek vstupujúcich do výpočtu EDS:

- rast DPH z daňových priznaní spomalil z 6,9 % v 4Q 2022 takmer na nulu v 1Q 2023
- za poklesom daňovej základne je predovšetkým medzikvartálny pokles THFK a medzispotreby, ale aj relatívne nižší rast KSD
- vplyv energií na úrovni 330 mil. eur

Porovnanie EDS DPH (vplyv zastropovania cien energií)

Medzikvartálny vývoj očistenej DPH a daňovej základne vs. vývoj EDS (v %)

2023: -25 mil. eur

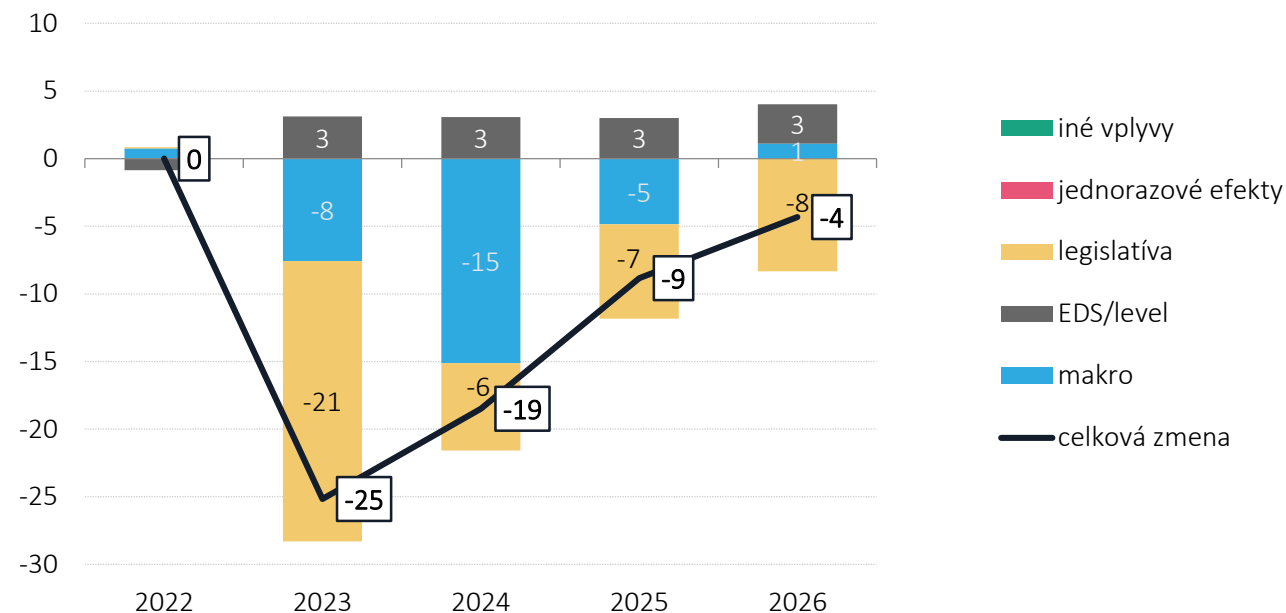
- Minerálne oleje bez zmeny (-1 mil. eur)
 - negatívne riziko z dôvodu medziročného poklesu spotreby nafty (1. až 4. 2023 - spotreba nafty -4 %, spotreba benzínu +8 %)
- Tabakové výrobky (-2 mil. eur)
 - aktualizácia legislatívy (-7 mil. eur)
- Lieh (-16 mil. eur)
 - veľké predzásobenie v roku 2023 s negatívnym vplyvom na aktualizáciu legislatívy
- Aktualizácia makroprognózy (najmä reálnej spotreby domácností) reviduje výnosy smerom dolu

2024 - 2026: -19 až -4 mil. eur

- Aktualizácia makroprognózy zhoršuje výnosy, na konci pomáha
- Aktualizácia legislatívy pri tabakových výrobkoch má negatívny vplyv

Lepšie plnenie pomáha na celom horizonte

Vplyv oproti marcu (v mil. eur)

SD z liehu

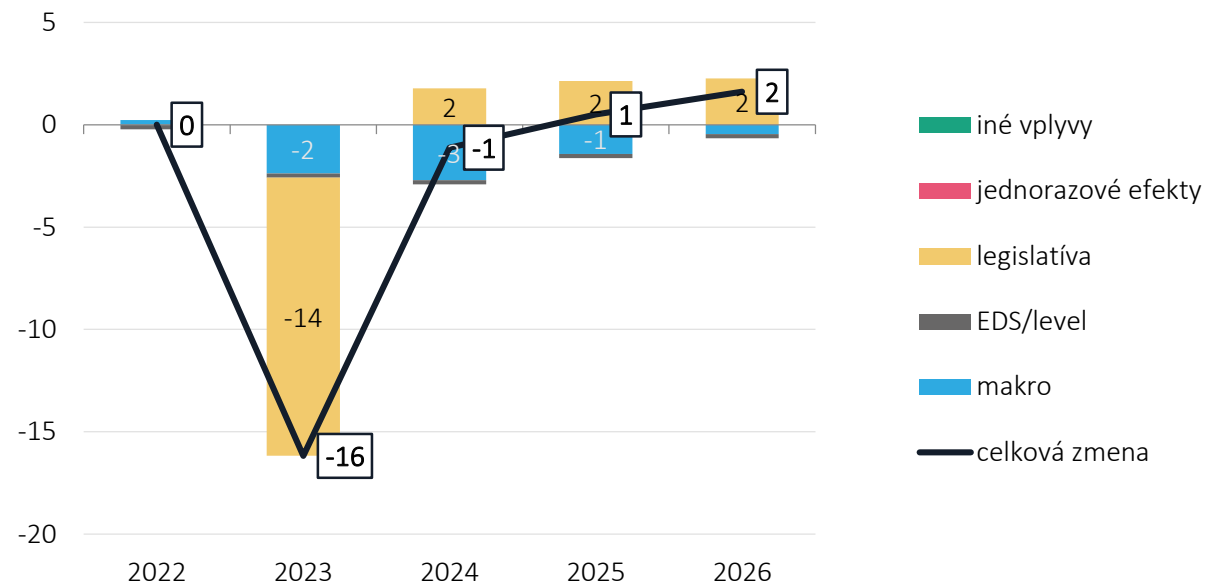
2023: -16 mil. eur

- Aktualizácia legislatívy z dôvodu vysokého predzásobenia vo februári a marci (spolu 77 mil. eur – 14 v 2022 a 63 v 2023) – znižujeme vplyv legislatívy o 14 mil. eur
- Nižšia reálna spotreba domácností sa premieta tiež do zníženia odhadu
- Zvyšovanie sadzieb od 1.3.2010 o 15 % - predzásobenie spolu 74 mil. eur (10 v 2009 a 64 v 2010), rozpúšťalo sa do novembra

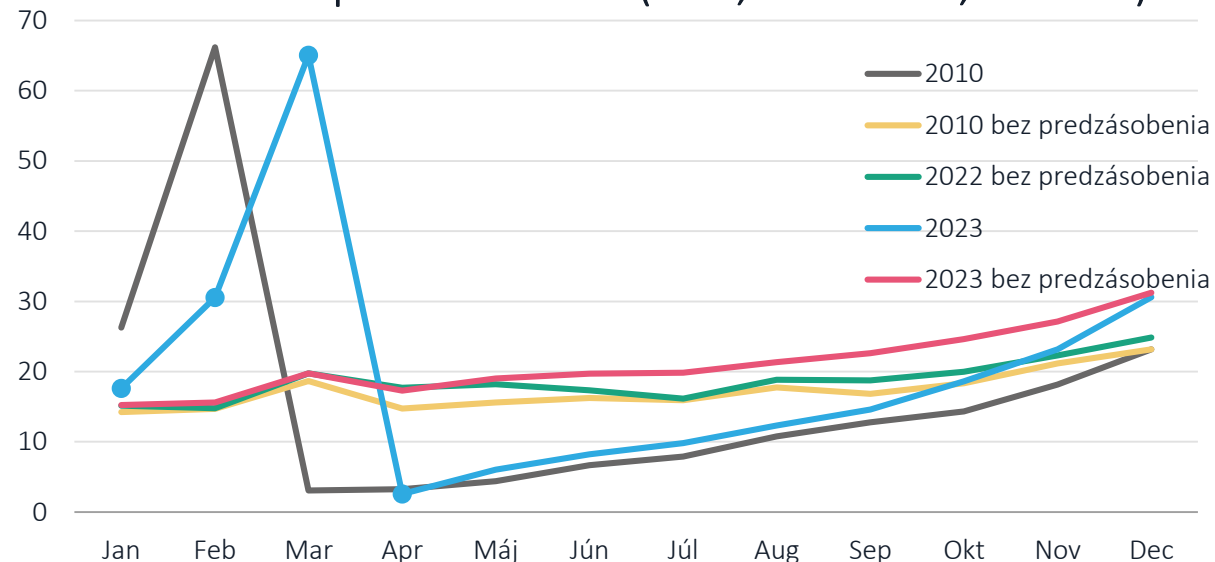
2024 - 2026: -1 až +2 mil. eur

- Aktualizácia legislatívy zvyšuje prognózu
- Nová makroprognóza reviduje prognózu mierne nadol

Vplyv oproti marcu (v mil. eur)

Mesačné plnenie SD z liehu (2010, 2022 - 2023, v mil. eur)

Priame dane

2022: +37 mil. Eur

- Slabšie plnenie v porovnaní s poslednou prognózou
- Lepšie výnosy na úkor jednorazových vyplatení

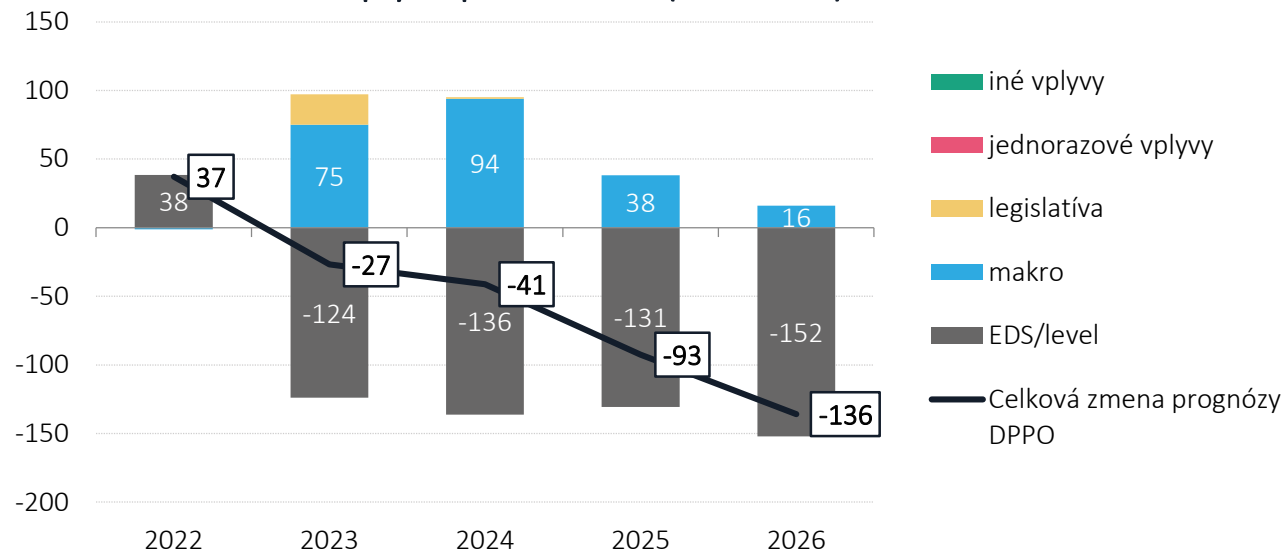
2023: -27 mil. Eur

- Pokles efektívnej sadzby prenášame aj do ďalších rokov
- Kompenzované zlepšeným výhľadom makroprostredia
- Mierne pomáha aj update legislatívy, aj keď je otázny pozitívny vplyv na korporátnu daň (SE a odvod z nadmerných ziskov)

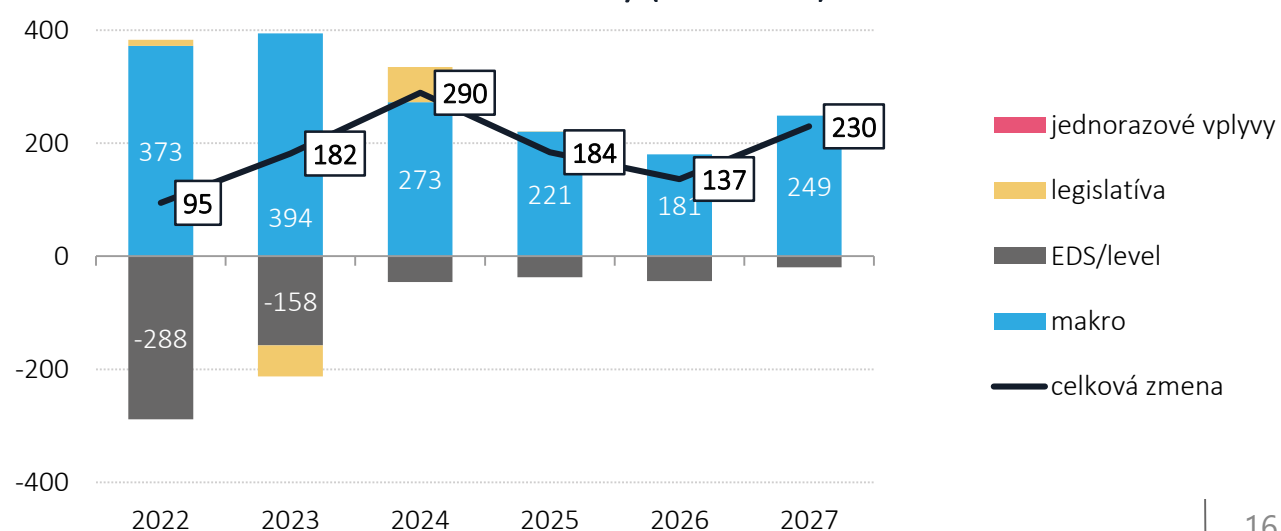
2024 - 2026: -41 až -136 mil. Eur

- Zníženie efektívnej sadzby naprieč celým horizontom prognózy
- Makroekonomické prostredie ešte pomáha v prvých rokoch, avšak postupne jeho efekt vyprcháva

Vplyv oproti marcu (v mil. eur)

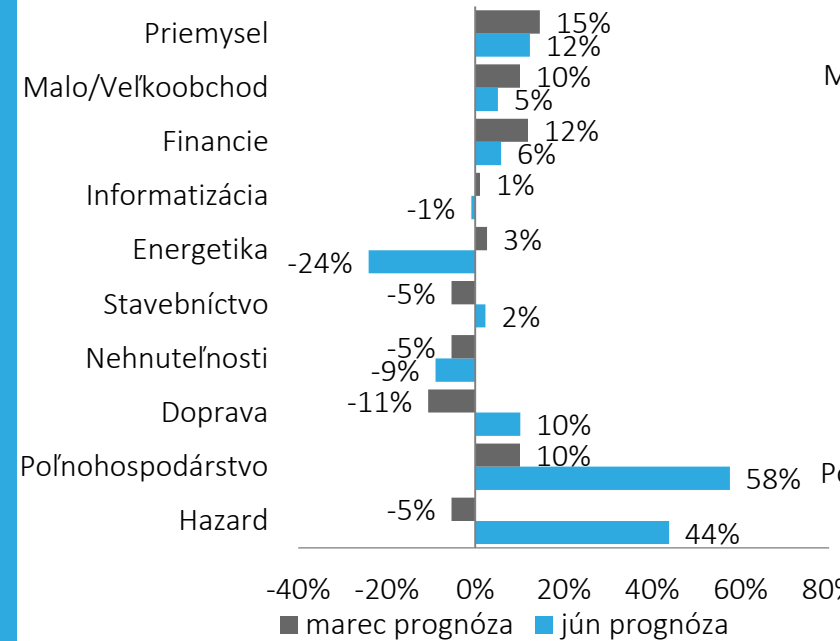
Medziročné zmeny (v mil. eur)

DPPO - rok 2022 stále nie je doma

- 150 tisíc subjektov si odložilo priznanie
 - Medzi nimi aj niekoľko veľkých subjektov
- Očakávame, že v raste budú pokračovať významné sektory:
 - Priemysel (automobilky, US Steel, Slovnaft)
 - Maloobchod (môže byť silnejší rast)
 - Financie (banky)
- Pri vybraných firmách očakávame, že ide o výnimočne dobrý rok z pohľadu dane, ktorý sa nebude opakovať:
 - Suma jednorazoviek: 100 mil. eur
 - Firmy: Slovalco, Duslo, MH Holding (zdroj: Finstat)
 - Môžu pribúdať ďalšie...

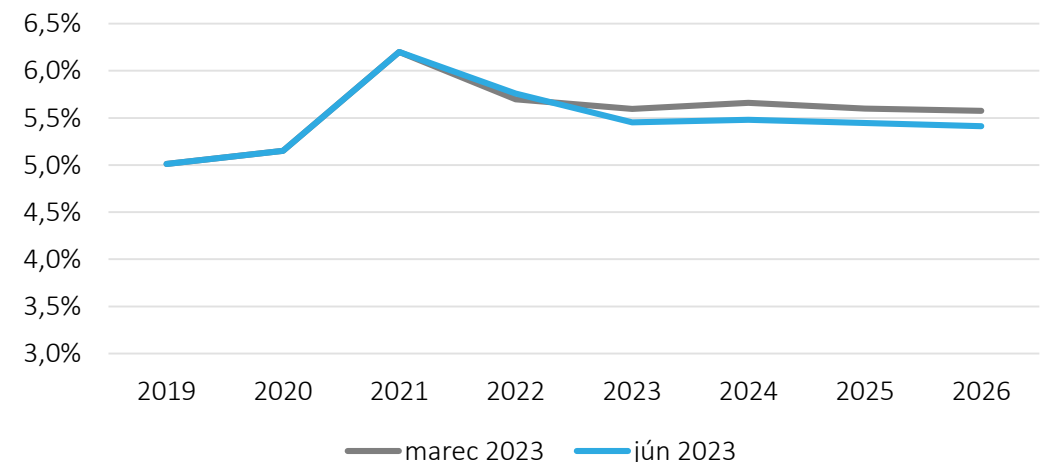
Očakávaný vývoj vybraných sektorov

Podiel na celkovej dani

Vývoj EDS

DPFO zo závislej činnosti

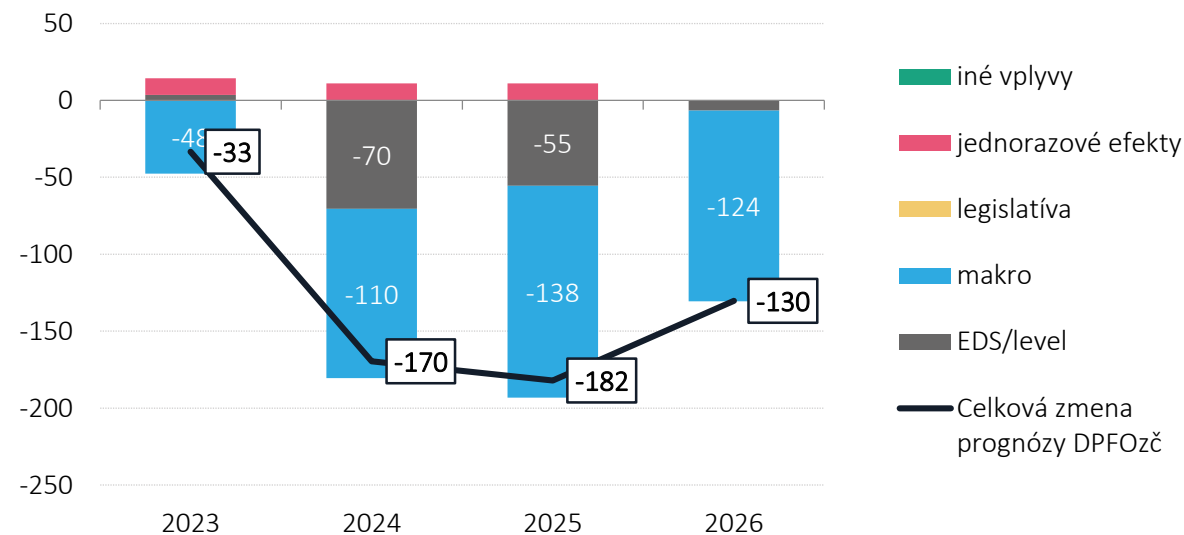
Pomalší rast mzdy vplýva na aktuálny rok 2023:

- Makro: -49 mil. eur.
- EDS: + 5 mil. Eur. Výnos v prvom kvartáli nad prognózou mzdovej bázy

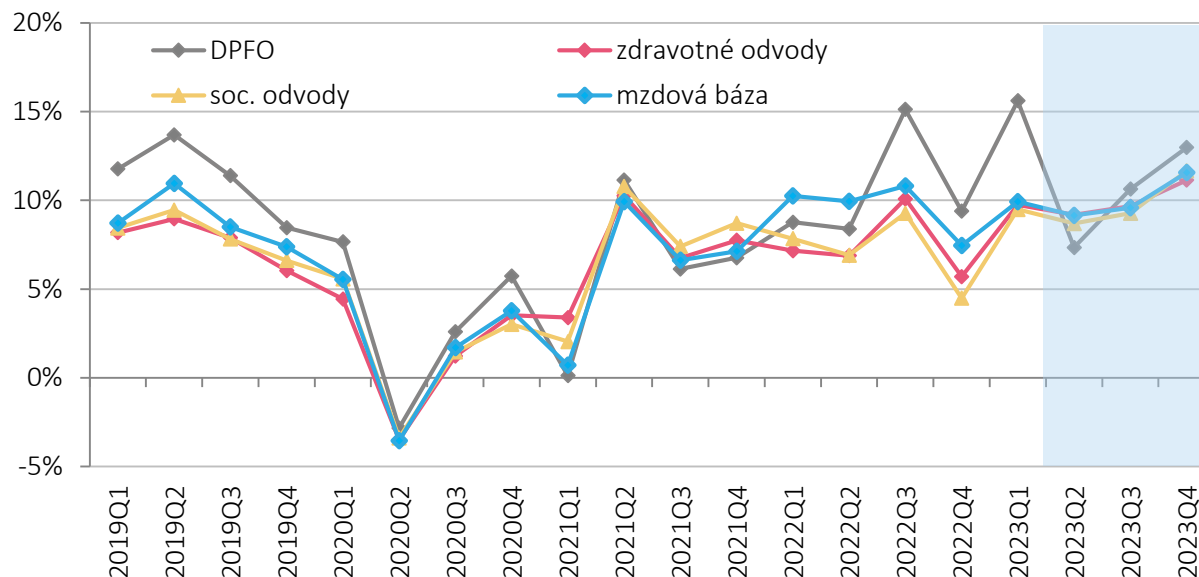
▪ Negatívny fiscal drag v rokoch 2024 a pokles EDS:

- v rokoch 2024 očakávame negatívny fiscal drag z titulu silnejšieho rastu životného minima nad mzdovou bázou. Spôsobí to pokles EDS, ktorý prenášame na koniec horizontu

Vplyv oproti marcu (v mil. eur)

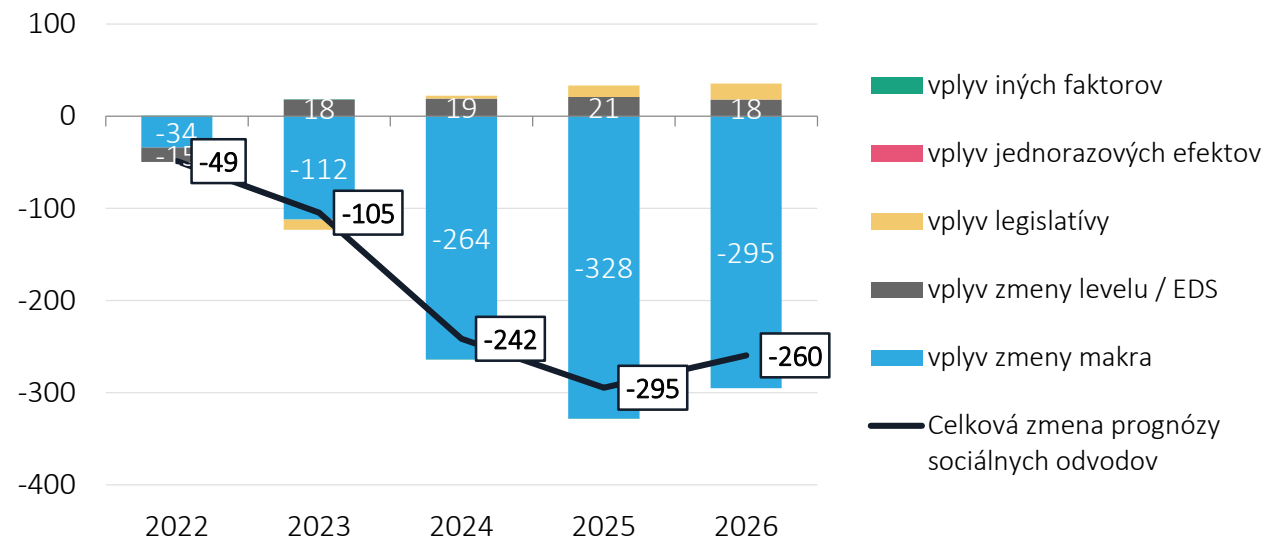
Medziročný vývoj daní a odvodov trhu práce oproti mzdovej báze (po kvartáloch)

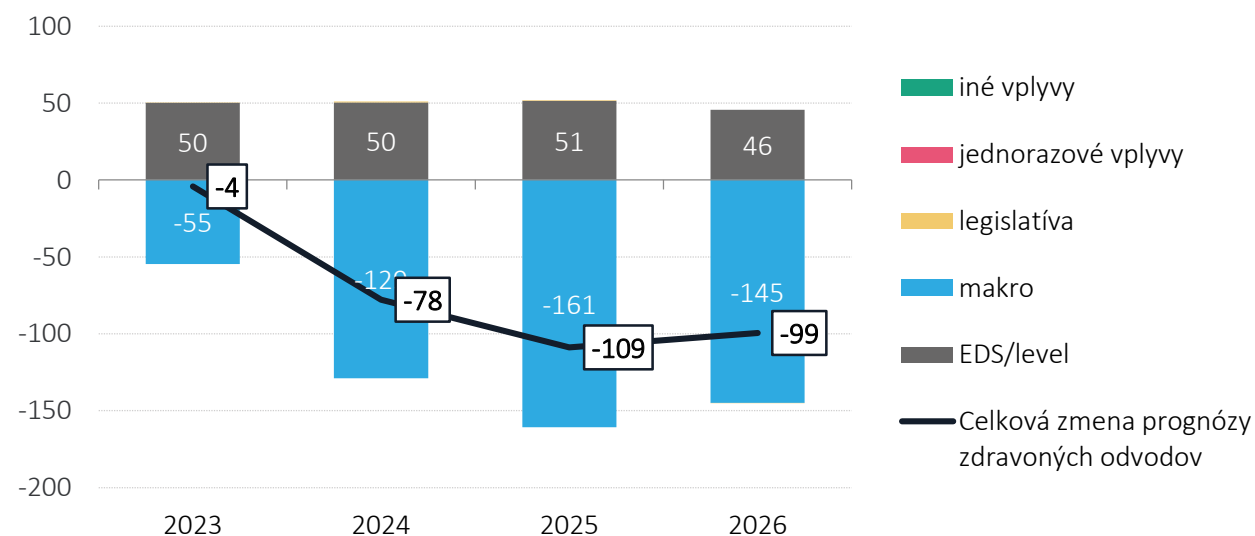
Horší makroekonomický výhled je hlavným faktorom nižšieho výnosu SO a ZO:

- Sociálne odvody:
- 2023:
 - Makro: zhoršenie o 112 mil. eur
 - Vyššia EDS vďaka zosúladeniu vývoja mzdovej bázy a výnosu v 1Q 2023
- Zdravotné odvody:
- 2023:
 - Makro: zhoršenie o 55 mil. eur
 - EDS: zapracovanie opravy chybného započítania ročného zúčtovania (celý horizont)
- 2024 až 2026 – hlavným faktorom nižšieho výnosu odvodov je zhoršenie očakávaného vývoja mzdovej bázy

Vplyv oproti marcu, sociálne odvody, (v mil. eur)

Vplyv oproti marcu, zdravotné odvody, (v mil. eur)

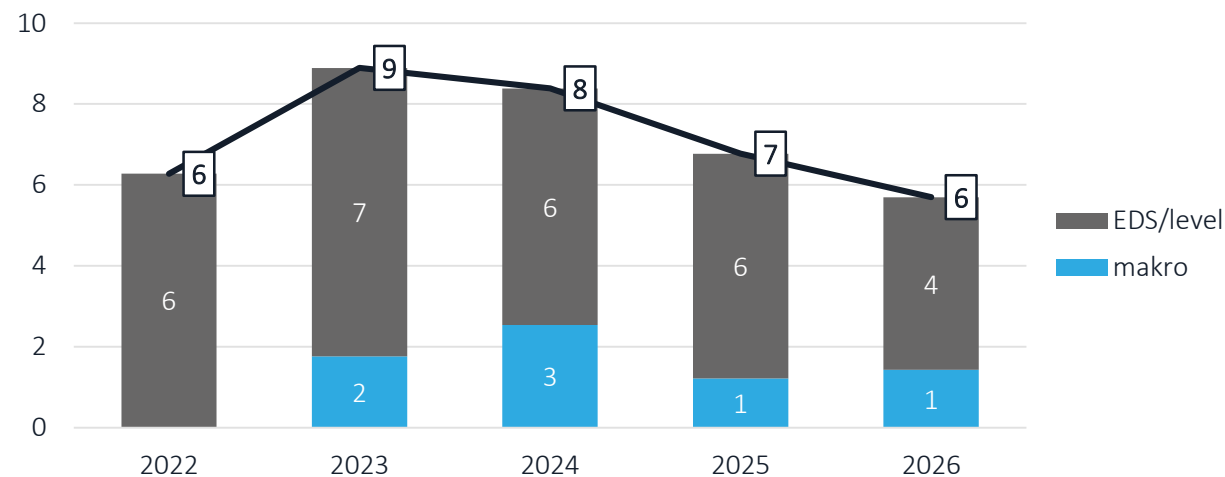
2022: +6 mil. Eur

- Zmena levelu je zapríčinená vyšším vyrovnaním živnostníkom
- Príjmy živnostníkov z priebežných priznaní vzrástli oproti roku 2021 o **11%** (potvrdzujú sa očakávania z februárového výboru), čo sa premieta do vyššej daňovej povinnosti

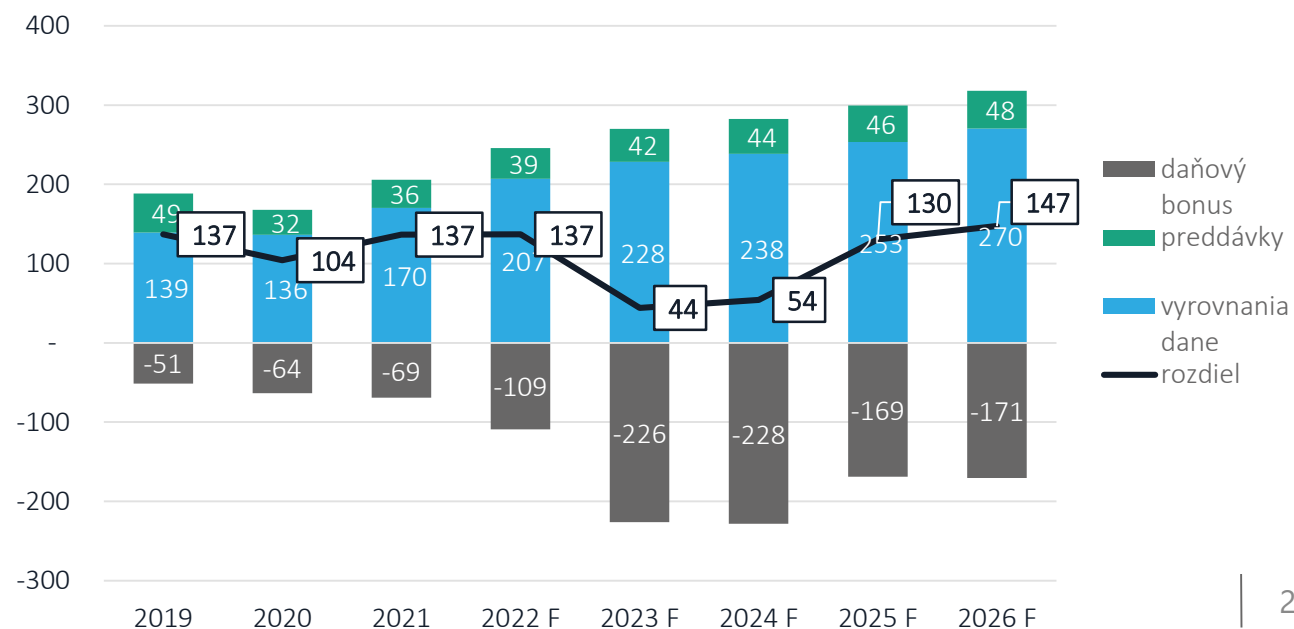
2023-2026:

- Prognózu mierne zlepšuje vyššie nominálne HPD
- Efekt zvýšeného levelu presúvame aj na ďalšie roky, ale s klesajúcim efektom
- Zvýšenie daňového bonusu na deti výrazne zníži daňové zaťaženie živnostníkov pre roky 2023 a 2024

Vplyv oproti marcu (v mil. eur)

Dekompozícia daňovej povinnosti SZČO

Daň vyberaná zrážkou

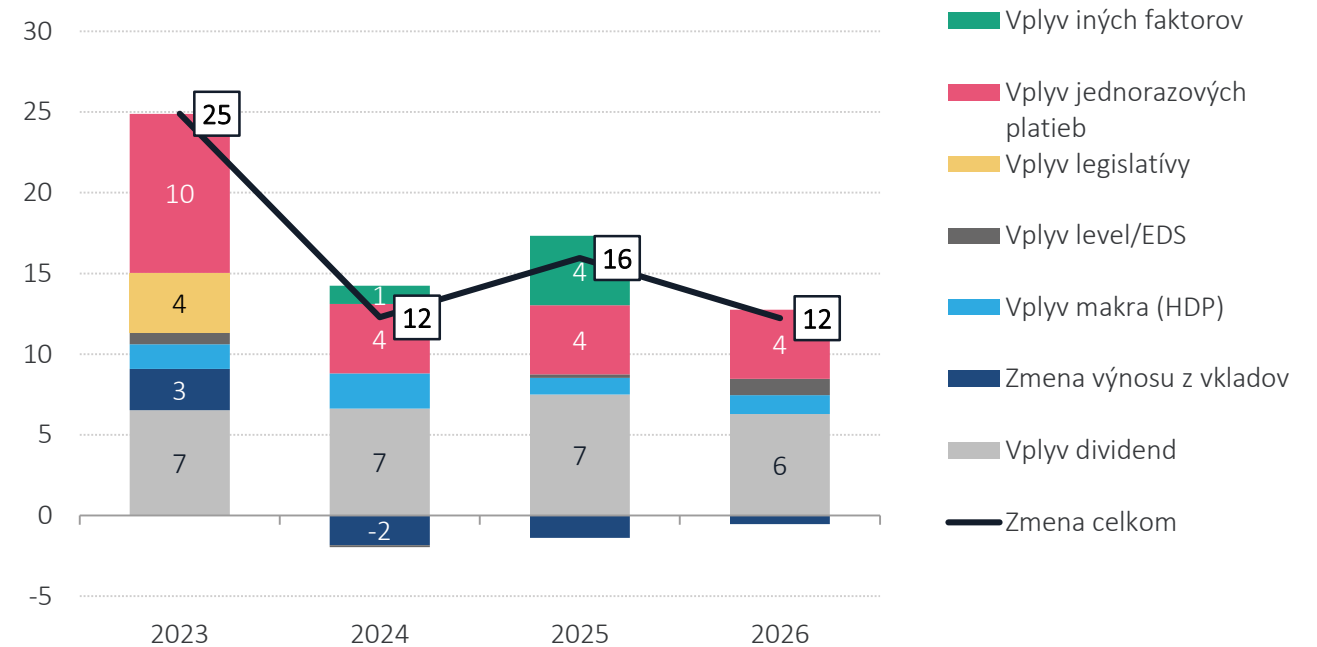
Prognóza na rok 2023: +25 mil.

- Daň z vkladov +3 mil.
 - malý pozitívny vplyv makra a nižšia EDS pri väčšine subjektov
- Dividendy + 7 mil. – z toho jednorazové platby + 3 mil.
- Ostatné platby +3 mil. - poisťovne, podielové fondy, licenčné poplatky,
- Legislatíva +4 mil. – zdanenie dlhopisov emitovaných v zahraničí
- Jednorazové platby +9 mil.

Prognóza na roky 2024 až 2026: +12 až +16 mil.

- (-) Daň z vkladov - pokles makra na celom horizonte
- (+) Dividendy – lepšie makro a vyšší level 2023
- (+) Jednorazové platby – fin. subjekty

Zmeny oproti marcovému výboru (v mil. eur)

Prognóza
vybraných nedaňových príjmov
2022 - 2027

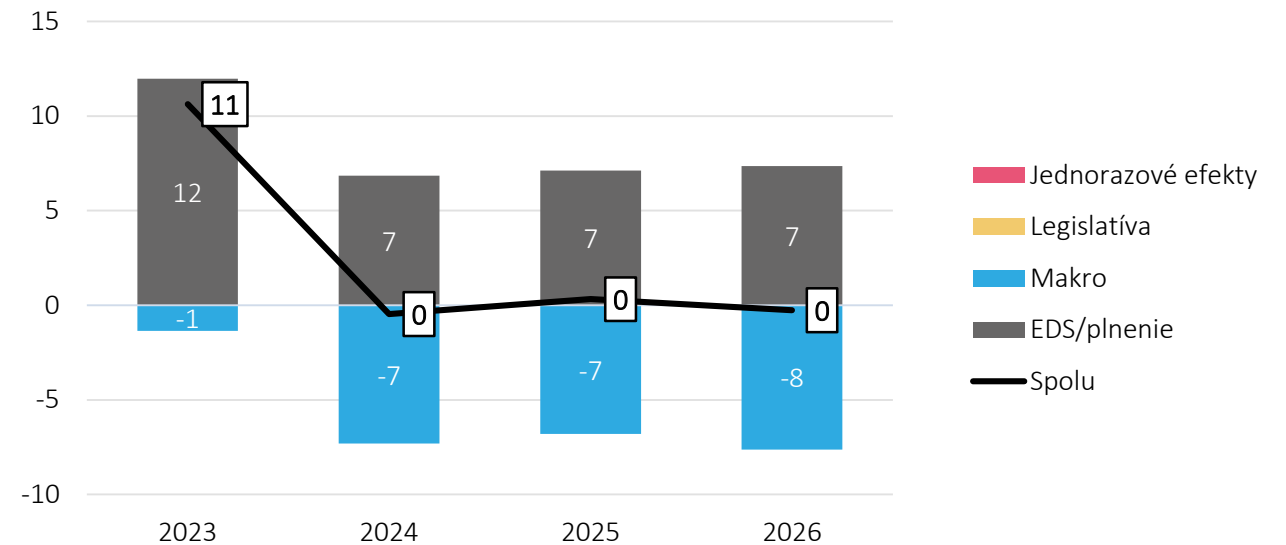
Odvod z hazardných hier so stabilným rastúcim vývojom v 2023 (+10 mil. eur v 2023)

- 2023 – Lepšie ako očakávané plnenie najmä pri lotériách a ostatných hrách, no zhoršené makroekonomické vyhladky znižujú výnos mierne nadol
- Zvýšenie sadzby pre kurzové stávky a internetové kasína od 2023 sa zatiaľ neprejavuje na zníženej miere hrania
- Medziročne zvýšenie výnosu z odvodu o 44 mil. eur (17%) na 295 mil. eur.
- Indexácia HDP v s.c. sa ukazuje ako problém pri výrazných revíziách národných účtov

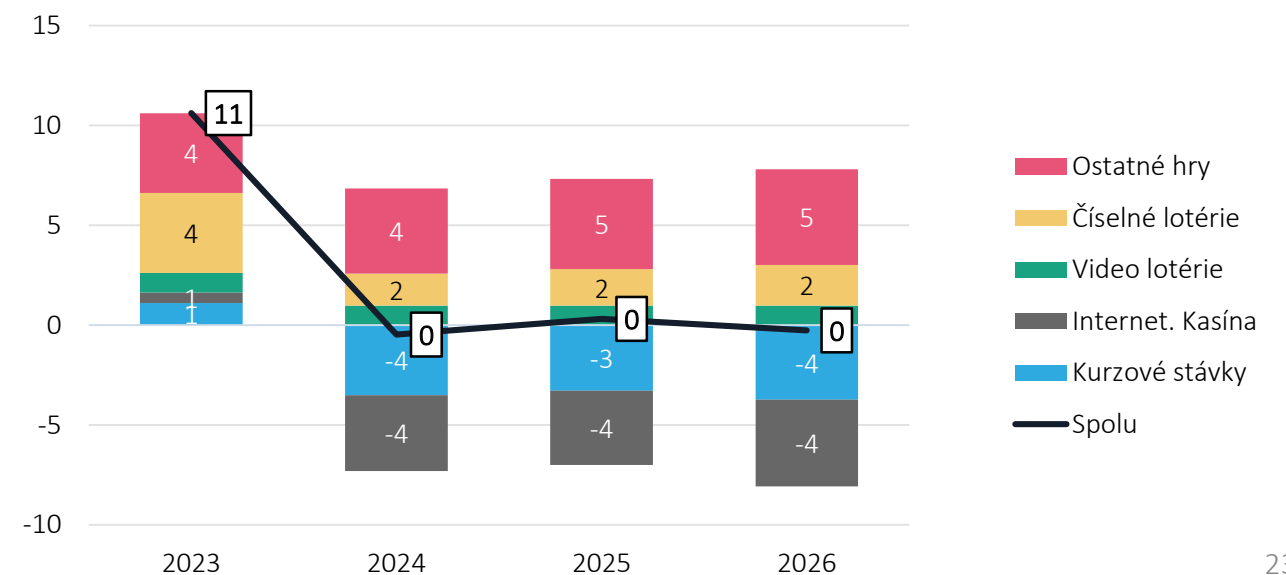
2024-2027

- Vyššie očakávané plnenie z roku 2023 je kompenzované horšími makroekonomickými predpokladmi
- Na konci horizontu očakávame výnos z odvodu na úrovni 417 mil. eur.

Vplyv oproti marcu (v mil. eur)

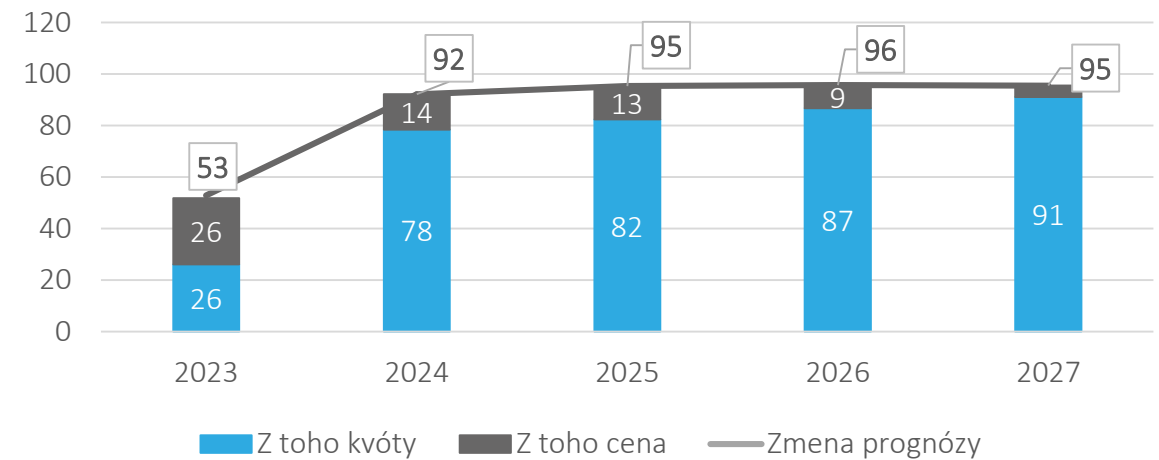

Vývoj po jednotlivých hrách

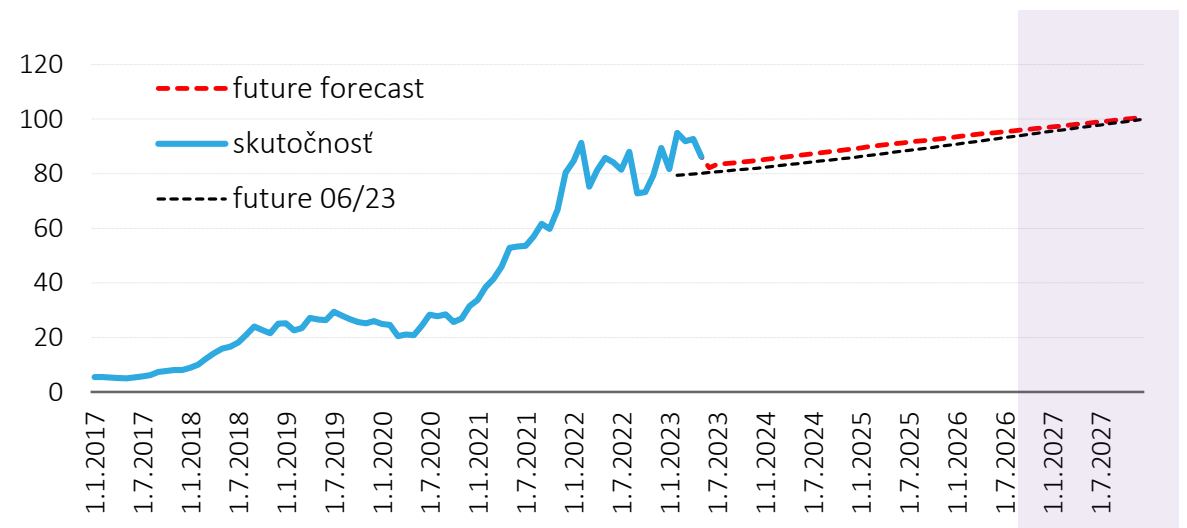

- objem kvót na rok 2023 sa zvyšuje: 4,55 mil.
- skutočné stiahnutie kvót do MSR* (1,2 mil) nižšie než odhad v marci (1,5 mil.) = **väčšie množstvo aukcií na trhu**
- na zmene plnenia sa tiež podieľa **navýšenie predpokladanej aukčnej ceny z 81 na 86 (v rámci 2023), na dlhšom horizonte do 99**

Zmena plnenia oproti marcu (v mil. eur)

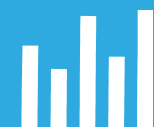

Cena za emisnú povolenku (1t CO₂, futures)

*Market Stability Reserve - nástroj na riešenie prípadného prebytku kvót na trhu (rezerva kvót, ktoré sú stiahnuté z obchodovania)

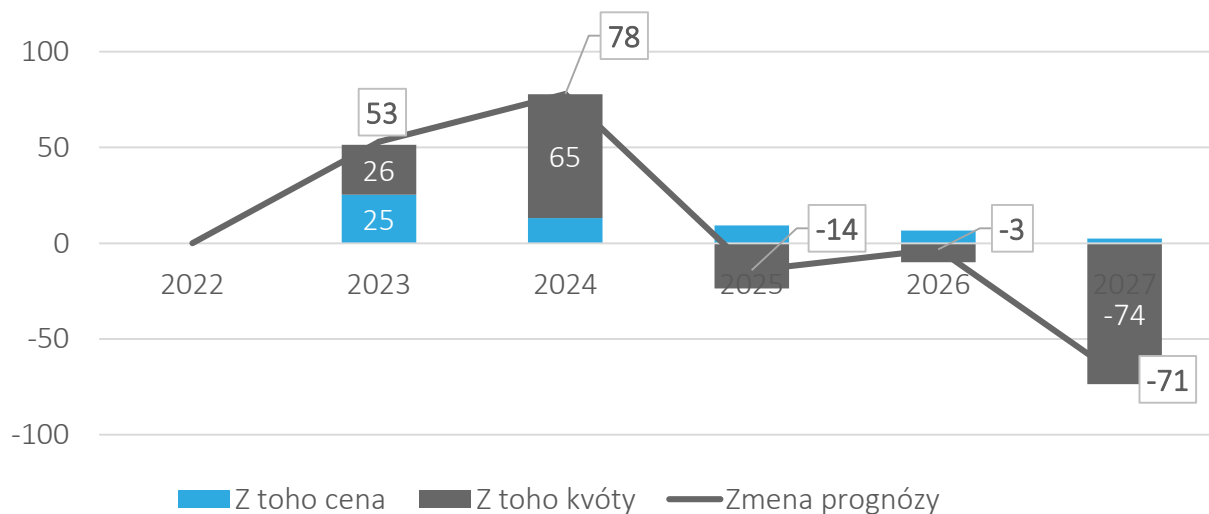
Emisné kvóty – revízia smernice

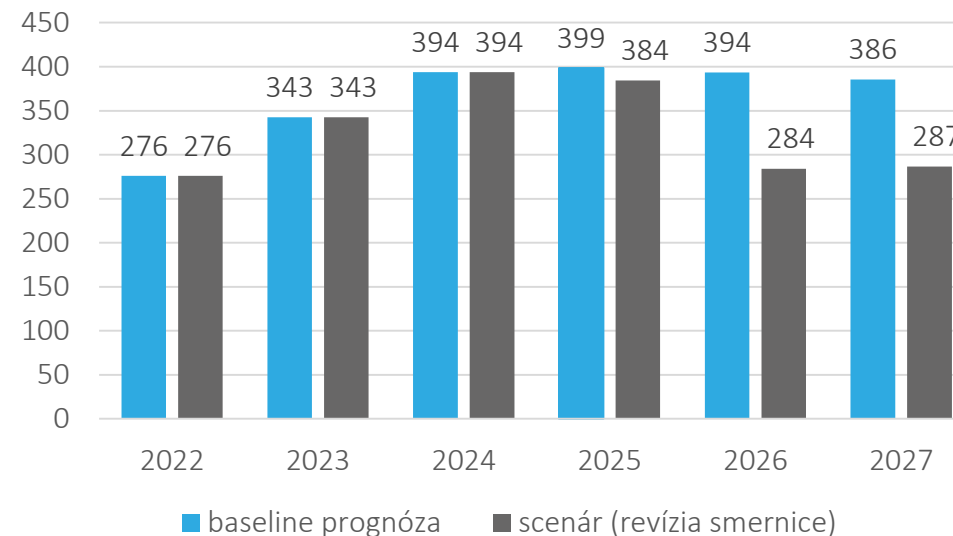
Revízia smernice:

- **zvyšovanie lineárneho redukčného koeficientu** na 4,3 % (2024-2027) a 4,4 % od roku 2028 (doteraz 2,2 %)
- **iné plánované zmeny:**
 - vznik Sociálneho klimatického fondu (2026),
 - navýšenie príspevkov do MF,
 - vznik systému ETS 2 (budovy, doprava),
 - Iné: rôzne dátumy uvedenia do praxe, veľa nešpecifikovaných detailov

Zmena plnenia oproti marcu (mil. eur)

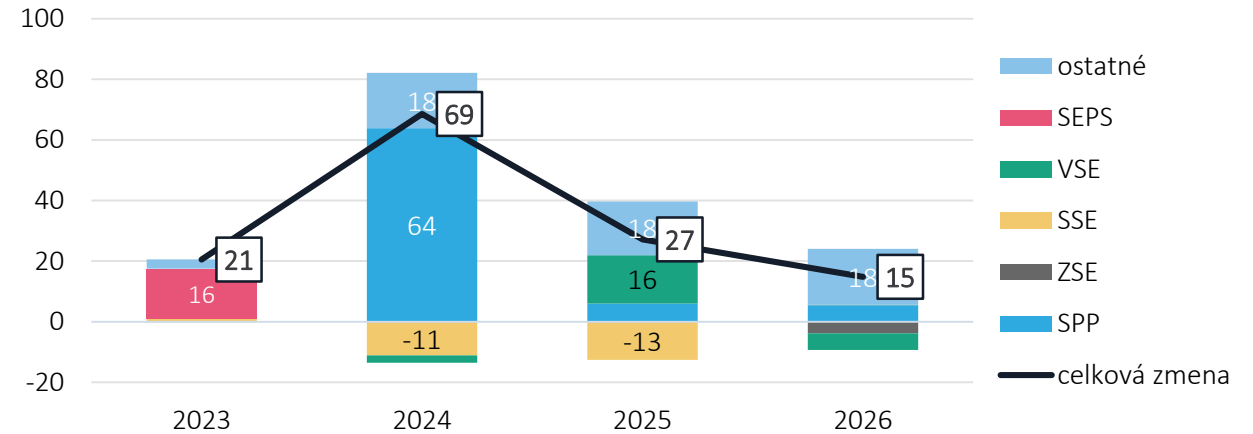

Akruálne plnenie (mil. eur)

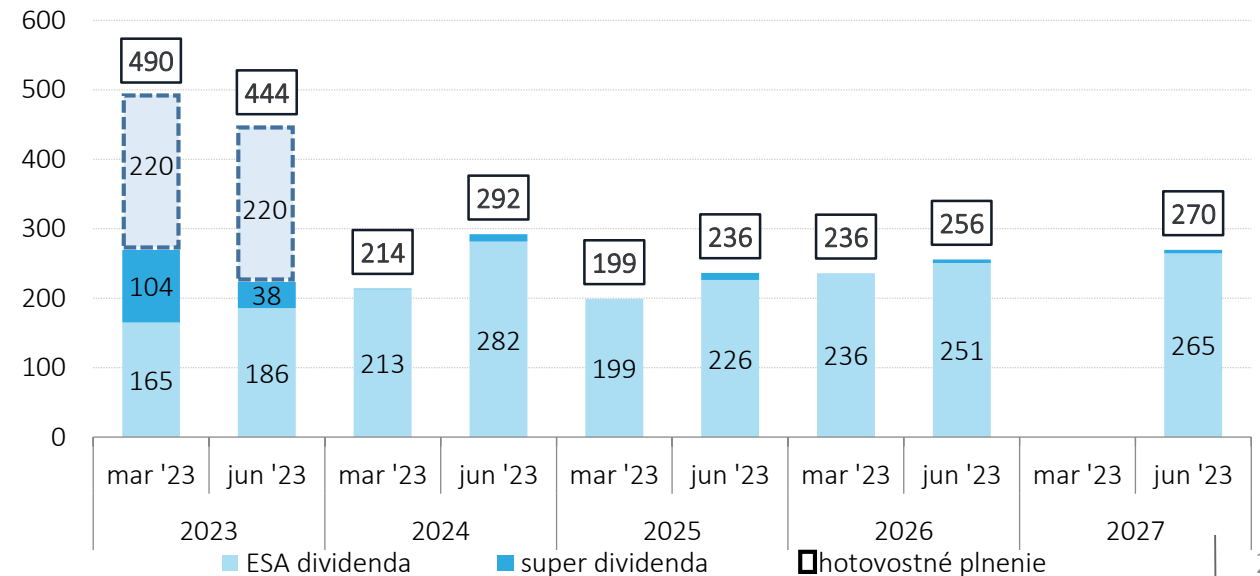

- SEPS:
 - 2023: +16 mil. Eur cez lepší VH
- Skupina SPP:
 - 2022: predpoklad o nevyplatení dividendy cez potrebu dodávania elektriny (rast nákladov)
 - 2023-2024: +64 mil. Eur v reakcii na vyššiu platbu z holdingu SPP-Infrastructure do materskej spoločnosti - aktualizácia na základe interných informácií zo skupiny, nad očakávania oproti marcu
- SSE:
 - 2022: hotovostná dividenda na úkor aktuálnej vo výške 65 mil. Eur : horšie hospodárske výsledky
 - Ostatné roky: postupné zlepšenie situácie
- Ostatné spoločnosti:
 - Ostatné bez výrazných zmien
 - ZSE a VSE: lepšie očakávania ohľadom hospodárenie na konci horizontu

Zmena oproti marcu (ESA, mil. eur)

Celkový vývoj oproti marcu (ESA aj superdividendy, mil. eur)

*220 mil. dividenda v roku 2023 je oneskorená platba od SPP

Prognóza vybraných výdavkov VS 2023 - 2027

Čo je nové pri výdavkoch?

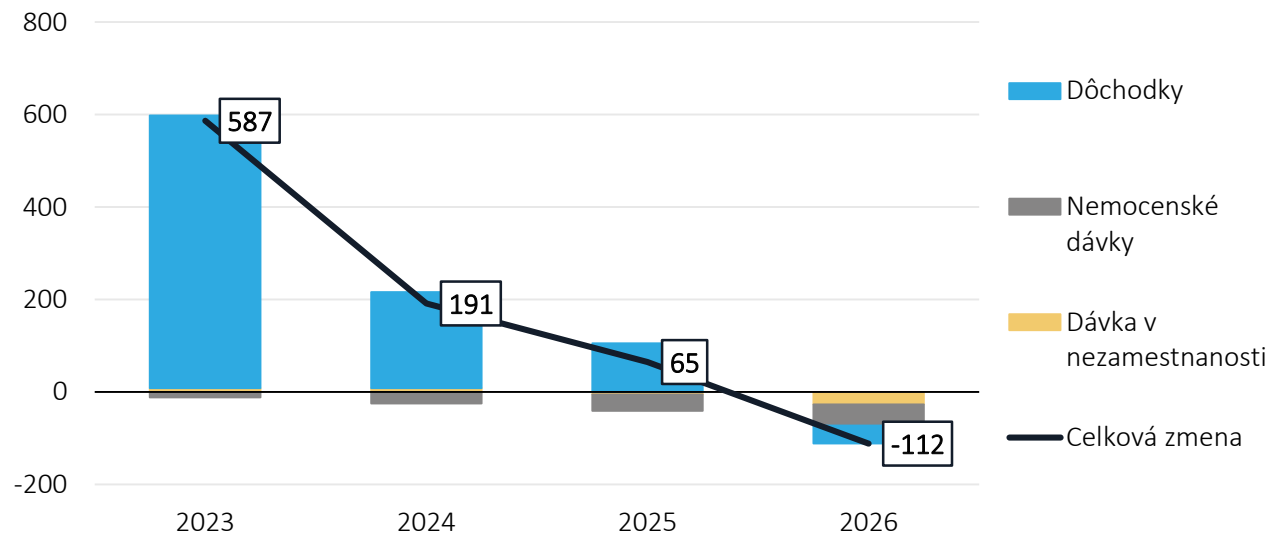
Hlavné závery:

- Zapracovaná nová prijatá legislatíva – mimoriadna valorizácia dôchodkov v 2023 a úprava valorizácie pre rok 2024
- Vplyv dôchodkovej legislatívy je čiastočne kompenzovaný poklesom inflačných očakávaní od 2025
- Spomalenie nominálnych miezd a nižšie skutočné plnenie spomaľuje rast nemocenských dávok

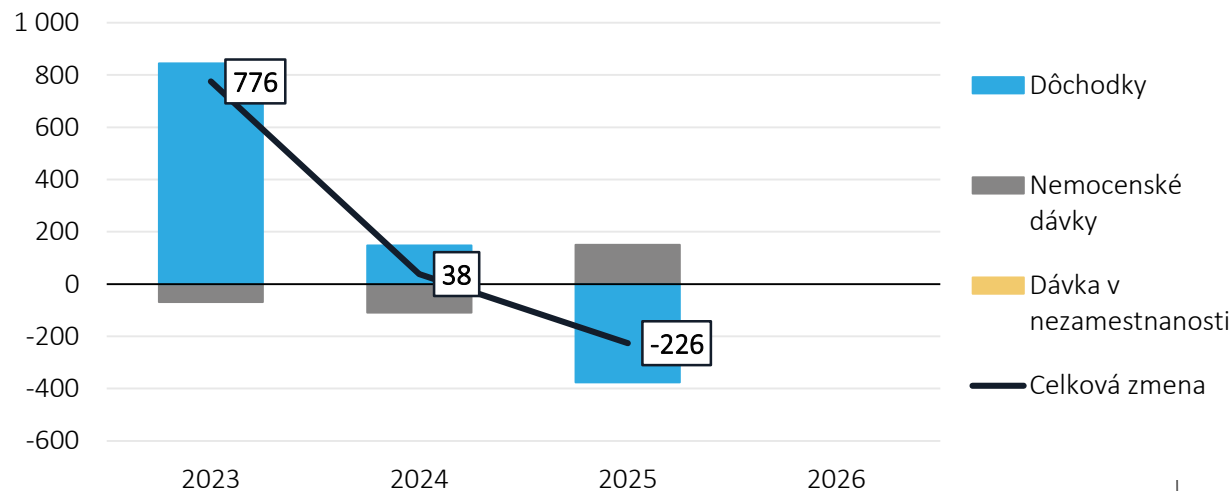
Riziká:

- Revízia očakávaní o výške inflácie (najmä v dôsledku výkyvov pri cenách energií) a následný vplyv na valorizáciu dôchodkov
- Návrhy politík v začatom legislatívnom procese v oblasti dôchodkov (invalidné dôchodky)

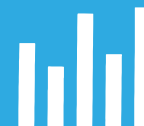
Zmeny výdavkov oproti marcu (akruál, v mil. eur)

Zmeny výdavkov oproti RVS (akruál, v mil. eur)

Prijatá legislatíva – vplyvy opatrení

Vplyvy legislatívnych zmien (ESA2010, v mil. eur) – nová legislatíva	2023	2024	2025	2026	2027
Dôchodky - mimoriadna valorizácia dôchodkov	524	-	-	-	-
Dôchodky - dočasná zmena rozhodujúceho obdobia pre valorizáciu dôchodkov v 2024*	-	150	158	163	168
Dôchodky - rozšírenie rodičovského dôchodku na rodičov detí vo výsluhovom zabezpečení	13	14	16	17	17
Materské - dávka pre tehotné absolventky SŠ a VŠ	-	3	5	5	5
Materské - upresnenie výpočtu doby poistenia	0	1	1	1	1

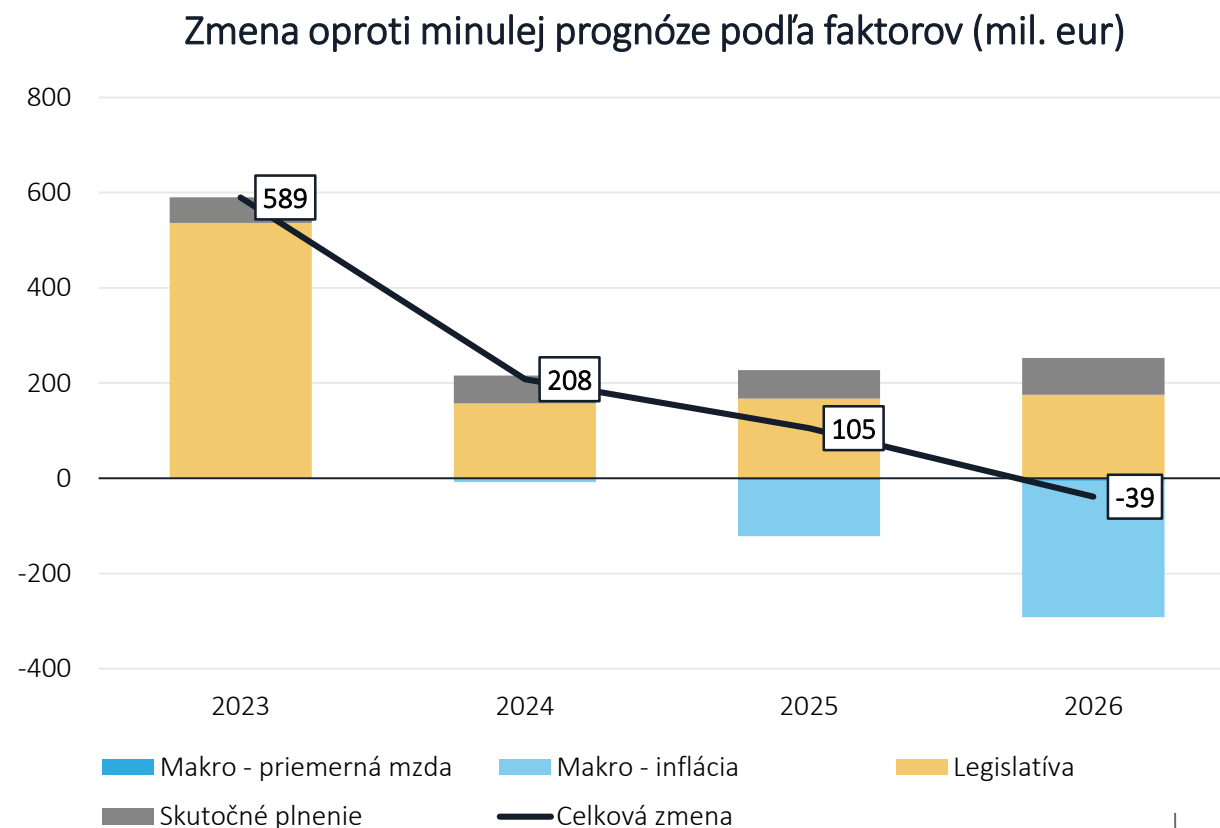
*od roku 2024 mali byť dôchodky každoročne valorizované podľa medziročnej inflácie za 1-3. kvartál predchádzajúceho roka. Dočasná zmena pre 2024 porovnáva medziročnú infláciu za 1. polrok a 1.-3. kvartál 2023 a aplikuje tú, ktorá je vyššia.

Vplyvy legislatívnych zmien (ESA2010, v mil. eur) – aktualizácia, zmeny oproti marcu	2023	2024	2025	2026	2027
Dôchodky - rodičovský bonus	17	18	20	21	
Dôchodky - príchod na predčasný starobný dôchodok po 40 odpracovaných rokoch**	7	-4	-6	8	
Materské – otcovská dávka**	-11	-11	-6	-7	

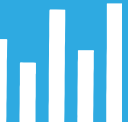
**zpracovanie skutočného plnenia v 2023 a pretavenie predpokladov priamo do modelu (namiesto doložky)

Dôchodky

- **Celý horizont ovplyvnený prijatou legislatívou**
 - Mimoriadna valorizácia v júli 2023 bez štrukturálneho vplyvu v ďalších rokoch (524 mil. eur)
 - Dočasná zmena rozhodujúceho obdobia pre valorizáciu v januári 2024 zvyšuje výdavky so štrukturálnym vplyvom (od 150 mil. eur)
- **Inflačné očakávania ťahajú výdavky nadol**
 - Kvôli inflácii pokles miery valorizácie v 2025 zo 6,1 % na 5,1 % a v 2026 zo 4,5 % na 3,1 %
- **Skutočné plnenie mierne zvyšuje výdavky**
 - Vyššie prílevy na starobný a invalidný dôchodok a vyššie novopriznané (aj zaniknuté) dávky
 - Vyššie plnenie už prijatých legislatívnych zmien
 - rodičovský dôchodok (+17 mil. eur od 2023 a ďalej)
 - PSD 40 rokov (+ 7 mil. eur od 2023 a ďalej)

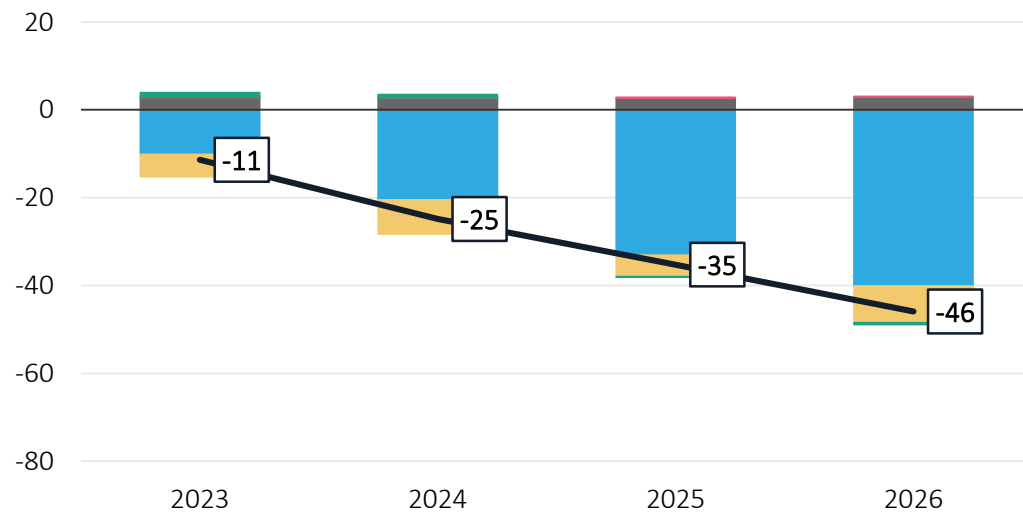

Nemocenské dávky

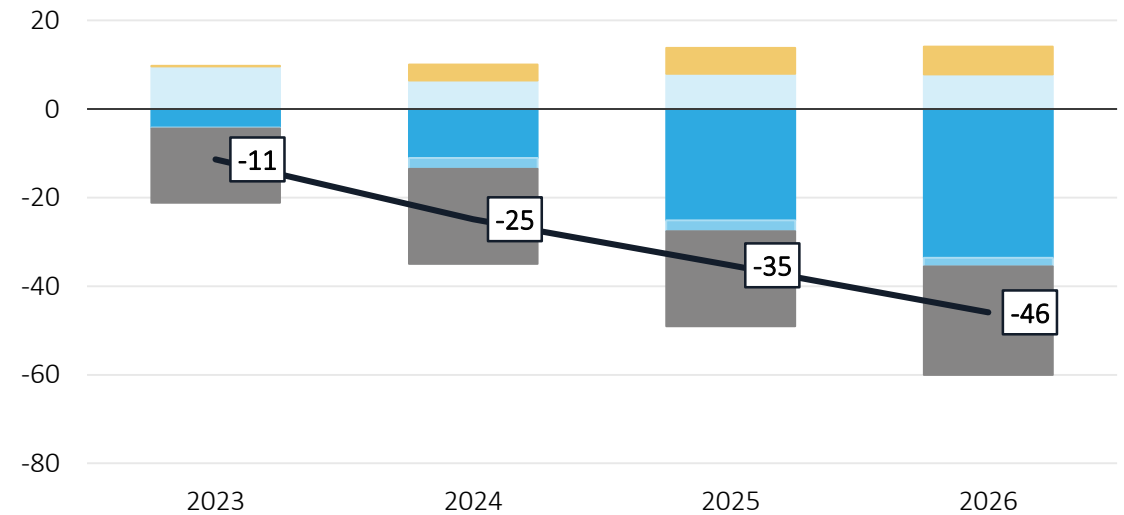
- 2023 - 2026: Spomalenie rastu výdavkov na celom horizonte
 - Makro (priemerná mzda aj zamestnanosť) a skutočné plnenie (PN a slabšie čerpanie otcovskej) ťahajú projekciu nadol
 - Pokles tlmia nové opatrenia pri materskej a zapracovanie novej demografickej projekcie

Zmena oproti minulej prognóze podľa dávok (mil. eur)

■ Nemocenské ■ Ošetrovné ■ Materské
■ Vyrovnávací dávka ■ Tehotenské — Celková zmena

Zmena oproti minulej prognóze podľa faktorov (mil. eur)

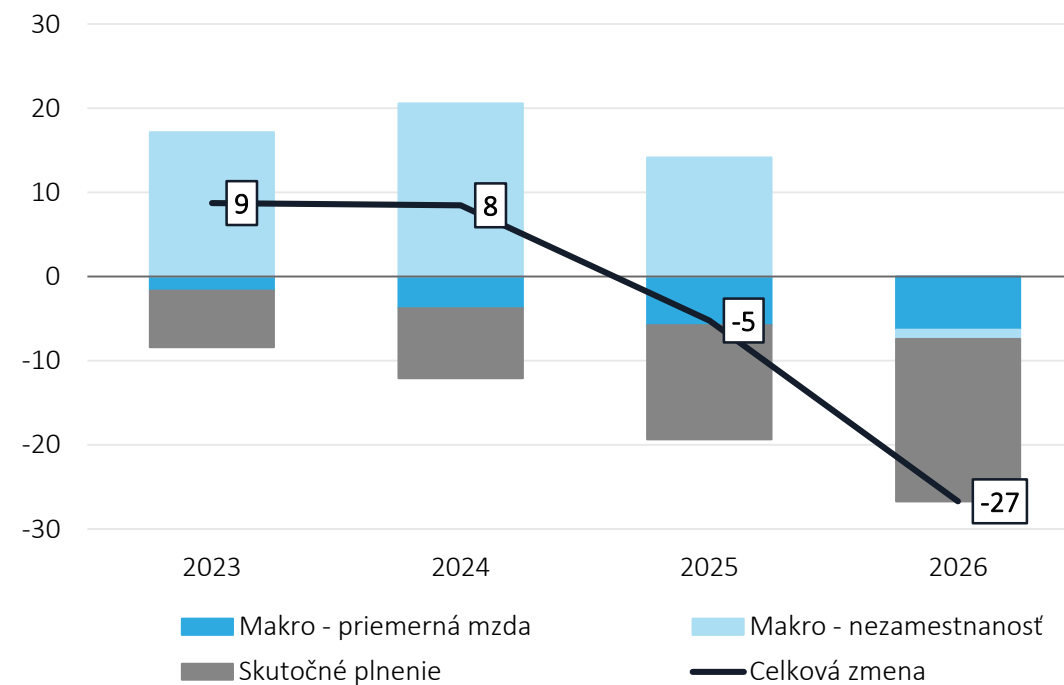
■ Makro - priemerná mzda ■ Makro - zamestnanosť ■ Makro - demografia
■ Skutočné plnenie ■ Legislatíva — Celková zmena

Dávka v nezamestnanosti

- 2023 - 2024: Zhoršenie výhľadu o počte nezamestnaných navýši počet dávok
- 2025 - 2026: Vplyv spomalenia rastu priemernej výšky dávky
 - Úprava výšok priemerných miezd nadol
 - Spomalenie rastu modelovej výšky podľa skutočného vývoja

Zmena oproti minulej prognóze (mil. EUR)

Otázky a predbežné hodnotenie výboru

Poprosíme o zaslanie hodnotenia prognózy do pondelka 26.6.2023 na adresy: juraj.valachy@mfsr.sk a dusan.paur@mfsr.sk

ĎAKUJEME ZA POZORNOSŤ

INŠTITÚT FINANČNEJ POLITIKY

Ministerstvo financií SR

<https://www.mfsr.sk/sk/financie/institut-financnej-politiky>

FB: IFP - Institute for Financial Policy